

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Μύθοι για να Ζεστάνουμε τη Σκέψη Πρώτα Βήματα στο Μονοπάτι της Φιλοσοφίας

Τ. 49 11-03-2015

Αφιερώνεται στους συναδέρφους που εξελίσσονται σημαντικά στην πράξη της ζωής μέσα από την ευγενική διάθεσή τους να φιλοσοφούν...

Ο Βουκεφάλας και ο Αλέξανδρος*

Ο Βουκεφάλας ήταν ένα εξαιρετικά όμορφο άλογο, όμως κανένας καβαλάρης δεν μπορούσε να το καβαλήσει. Ήταν τρομερά νευρικό, χλιμίντριζε, τινάζοταν και στο τέλος πετούσε κάτω τον απρόσεκτο καβαλάρη. Έτσι, όλοι έλεγαν πως ήταν άλογο κακό και επιθετικό.

Όταν τον οδήγησαν όμως μπροστά στον Μ. Αλέξανδρο, εκείνος δε βιάστηκε να βγάλει το ίδιο συμπέρασμα. Εξέτασε ώρα πολλή τη συμπεριφορά του ζώου κι ανακάλυψε πως φοβόταν απλώς τη σκιά του. Έστρεψε, λοιπόν, το κεφάλι του Βουκεφάλα προς τον ήλιο και κρατώντας το προς αυτήν την κατεύθυνση κατάφερε να το καθουσιάσει, να το κουράσει ... και σε λίγο να το καβαλήσει.

-Παλιά ιστορία που έχει διηγηθεί ο Γάλλος φιλόσοφος Αλαίν (1868-1951) στο «Λόγο περί εντυχίας»-

Στο εργαστήρι του φιλοσόφου

Ο φόβος στους ανθρώπους, όπως και στα ζώα, γεννάει συχνά την επιθετικότητα. Όταν φοβόμαστε, δε λειτουργούμε λογικά. Ακούμε μόνο τους χτύπους της καρδιάς και νιώθουμε το αίμα να κυλά γρήγορα στις φλέβες μας.

Όμως, όταν ένας άνθρωπος είναι βίαιος, πρέπει να συμπεραίνουμε πως είναι κακός και να τον αντιμετωπίζουμε ανάλογα; Δεν είναι καλύτερο να φάξουμε να βρούμε τι είναι αυτό που τον κάνει να φέρεται έτσι;

Τα τρία κόσκινα*

Μια μέρα ένας άντρας πήγε να συναυτήσει το φιλόσοφο Σωκράτη και του είπε:

- Άκουσε, Σωκράτη, πρέπει να σου διηγηθώ πως συμπεριφέρθηκε ο φίλος σου.

- Θα σε διακόψω αμέσως, απάντησε ο Σωκράτης.

Σκέφτηκες πρώτα να περάσεις αυτό που θέλεις να μου πεις από τα τρία κόσκινα;

Κι επειδή ο άντρας τον κοίταζε σκεπτικός, εκείνος πρόσθεσε:

- Ναι, πριν μιλήσουμε, πρέπει να περνάμε αυτά που έχουμε να πούμε από τα τρία κόσκινα. Ας δούμε λοιπόν! Το πρώτο κόσκινο είναι αυτό της αλήθειας. Είσαι βέβαιος πως αυτό που έχεις να μου πεις είναι απόλυτα αληθινό;

- Όχι, άκουσα να το λένε κάποιιοι και...

- Ωραία! Φαντάζομαι όμως πως το πέρασες τουλάχιστον από το δεύτερο κόσκινο,

που είναι αυτό της καλοσύνης. Αυτό που θέλεις να μου πεις είναι τουλάχιστον καλό;

Ο άντρας δίστασε, έπειτα απάντησε:

- Όχι, δυστυχώς, δεν είναι κάτι καλό, ίσα ίσα...

- Χμ! είτε ο φιλόσοφος. Ας δούμε, παρ' όλα αυτά, το τρίτο κόσκινο. Θα είναι ωφέλιμο να μου διηγηθείς αυτό που θέλεις να μου πεις;

- Ωφέλιμο; Όχι ακριβώς..

- Τότε ας σταματήσουμε την κουβέντα! Είπε ο Σωκράτης. Αν αυτό που έχεις να μου πεις δεν είναι αλήθεια ούτε καλό ούτε ωφέλιμο, προτιμώ να μην το γνωρίζω. Και σε συμβουλεύω μάλιστα να το ξεχάσεις κι εσύ...

-Απόλογος του Έλληνα φιλοσόφου Σωκράτη (5^{ος}-4^{ος} αιώνας π.Χ.)-

Στο εργαστήρι του φιλοσόφου

Συχνά μας τρώει η γλώσσα μας να διηγηθούμε κάτι που ακούσαμε. Δεν είναι όμως καλύτερο, όπως ο Σωκράτης, να περνάμε αυτά τα λόγια από τα τρία κόσκινα; Γιατί είναι επικίνδυνα τα λόγια και οι φήμες που μας μεταφέρουν;

Οι σκαντζόχοιροι*

Μια κρύα χειμωνιάτικη μέρα μερικοί σκαντζόχοιροι είχαν κολλήσει ο ένας πάνω στον άλλο για να όμως ζεσταθούν. Πόλυ γρήγορα όμως, από την τριβή μεταξύ τους, ένωσαν τα αγκάθια τους να τους καίνε το δέρμα και αναγκάστηκαν να χωρίσουν. Ωστόσο, όταν κρύωσαν πάλι, το ένστικτό τους τους έσπρωξε να ξανασιμίσουν... Όμως για άλλη μια φορά ένωσαν το κάψιμο από τα αγκάθια τους. Αυτό επαναλήφθηκε πολλές φορές, μέχρι που κατάφεραν να βρουν τη σωστή απόσταση μεταξύ τους.

-Μύθος που έχει διηγηθεί ο Γερμανός φιλόσοφος Σοπενχάουερ (1788-1860).

Στο εργαστήρι του φιλοσόφου

Στη ζωή, στην κοινωνία όπου ζούμε, ανάμεσα στα αδέρφια, ακόμα και ανάμεσα σ' ένα ζευγάρι, η ευγένεια και ο σεβασμός είναι απαραίτητα. Ο άνθρωπος χρειάζεται τους άλλους, όμως ταυτόχρονα θέλει και την ανεξαρτησία του... Έσεις μπορείτε να δεχτείτε ο άντρας ή η γυναίκα που ζει μαζί σας να έχει κάποιια μυστικά;

* Πηγή: Μύθοι για Μαθητευόμενους Φιλοσόφους, Πικμάλ Μ.Ε. Λαγκοτριέρ, Φ., Εκδόσεις Πατάκη, 2004.